

Sectoraal comité voor de Federale Overheid

Beraadslaging FO nr 08/2010 van 11 mei 2010

Betreft: Machtigingsaanvraag vanwege de Algemene Directie Statistiek en Economische informatie om toegang te krijgen tot persoonsgegevens die in gegevensbanken van het FAVV worden bewaard (AF/MA/2010/062)

Het Sectoraal comité voor de Federale Overheid;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid de artikelen 31 *bis* en 36 *bis*;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*, inzonderheid artikel 18;

Gelet op de aanvraag van Mevr. A. Versonnen, Directeur-generaal ADSEI ontvangen op 03/02/2010;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Fedict op 20/04/2010;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 11 mei 2010, na beraadslaging, als volgt:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. Op 3 februari 2010 ontving het Comité een machtigingsaanvraag van de Algemene Directie Statistiek en Economische informatie (hierna "ADSEI") om gegevens inzake levende dieren en slachtingen, te kunnen opvragen bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (hierna "FAVV"). Het dossier werd op verzoek van het Comité op 5 maart 2010 aangevuld met bijkomende informatie.
2. De gevraagde gegevens zullen worden gebruikt om vee –en vleesstatistieken op te stellen. Het betreft statistieken die verplicht aan de Europese instantie dienen te worden verstrekt.
3. Momenteel wordt deze informatie nog door ADSEI verzameld door middel van maandelijksse enquêtes naar de slachthuizen en door een jaarlijkse bevraging van alle landbouwers. Aangezien deze gegevens zich ook in de databank "Sanitel" van het FAVV bevinden, zou het zowel voor de betrokken bedrijven als voor ADSEI, een vermindering van de werklust inhouden mocht de informatie daar kunnen worden opgevraagd.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

4. *Krachtens artikel 36bis WVP, "vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een federale overheidsdienst of door een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid die onder de federale overheid ressorteert een principiële machtiging (van het bevoegd sectoraal comité)".*
5. *Het is de taak van dit Comité om na te gaan "of deze mededeling enerzijds nodig is voor de implementatie van de opdrachten die toevertrouwd worden door of krachtens de wet aan de vragende federale overheid en anderzijds of deze mededeling in zijn diverse aspecten compatibel is met al de geldige normen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wat de verwerking van de persoonsgegevens betreft." (Parl.Doc 50, 2001-2002, nr. 1940/004).*
6. De gevraagde gegevens (cf. infra randnummer 15) zullen niet altijd persoonsgegevens in de zin van artikel 1, § 1, WVP betreffen daar zij soms louter informatie over rechtspersonen zullen bevatten. Er kan echter niet worden ontkend dat deze gegevens in veel gevallen (onrechtstreeks) in verband kunnen gebracht worden met natuurlijke personen (met name eigenaars van slachthuizen en landbouwers), waardoor zij toch als "persoonsgegevens" kunnen gekwalificeerd worden. Het Comité gaat er dan ook van uit dat er vaak een elektronische toegang gevraagd wordt tot

persoonsgegevens die zich in gegevensbanken bij het FAVV bevinden. Het Comité is derhalve bevoegd.

B. TEN GRONDE

1. FINALITEITSBEGINSEL

7. Artikel 4, § 1, 2°, WVP laat de verwerking van persoonsgegevens slechts toe voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en de gegevens mogen bovendien niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Het Comité merkt ook op dat in de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek (hierna "de Statistiekwet") – naast een algemene bepaling die stelt dat de WVP onverkort van toepassing is¹ – aandacht wordt besteed aan het finaliteitsbeginsel:

"(...) 2° Principe van finaliteit :

- a) individuele gegevens worden uitsluitend voor statistische doeleinden gebruikt, tenzij de aangever ondubbelzinnig toestemming heeft gegeven dat de gegevens voor een andere aanwending worden gebruikt;*
- b) gegevens die voor een welbepaald statistisch doel werden verzameld mogen enkel voor andere statistische doeleinden worden gebruikt, wanneer die met het eerste doel verenigbaar zijn;*
- c) gegevens die voor statistische doeleinden werden verzameld en verwerkt, mogen niet worden gebruikt om gegevensbestanden aan te vullen of te verbeteren die voor andere dan statistische, onder meer voor administratieve doeleinden dienen;*
- d) op basis van de individuele statistische gegevens die bij het opmaken van een statistiek werden verzameld, mag geen enkele beslissing genomen worden die tot doel of gevolg heeft de individuele situatie van de aangever te beïnvloeden; (...)²*

8. ADSEI zal de gegevens gebruiken om vee –en slachtstatistieken op te stellen in het kader van Verordening nr. 1165/2008³. Deze statistieken zullen op hun beurt gepubliceerd worden en ter beschikking worden gesteld aan Eurostat⁴.

¹ Artikel 1quater van de Statistiekwet.

² Artikel 1bis van de Statistiekwet.

³ Verordening (EG) Nr. 1165/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 *betreffende vee- en vlesstatistieken en houdende intrekking van Richtlijnen 93/23/EEG, 93/24/EEG en 93/25/EEG van de Raad.*

⁴ De door ADSEI bekendgemaakte statistieken bevatten in principe geen persoonsgegevens. Cf. artikel 2 van de Statistiekwet:
"a) De individuele inlichtingen door deze onderzoeken bekomen mogen uitsluitend door het Nationaal Instituut voor de Statistiek berut worden voor het opmaken van globale en naamloze statistieken.

9. Het Comité stelt aldus vast dat de geplande gegevensverwerkingen voor welbepaalde en uitdrukkelijk omschreven doeleinden zullen plaatsvinden en het brengt in herinnering dat de gevraagde gegevens enkel met het oog op deze doeleinden mogen verwerkt worden.

10. Rekening houdend met de Statistiekwet en gelet op artikel 5, c), WVP⁵ zijn de doeleinden van de door de aanvrager beoogde verwerkingen van gegevens, ook toelaatbaar.

11. In deze context dient ook te worden geanalyseerd of de doeleinden van de door ADSEI geplande verwerkingen verenigbaar zijn met de doeleinden waarvoor de gegevens oorspronkelijk door het FAVV zijn verwerkt. Conform artikel 4, § 1, 2° WVP dient bij de beoordeling van deze verenigbaarheid rekening te worden gehouden met alle relevante factoren, waaronder de redelijke verwachtingen van de betrokkene en de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen.

12. Het Comité stelt ter zake vast dat:

- artikel 24bis van de Statistiekwet het volgende stipuleert:

"Elk nationaal, gewestelijk, gemeenschaps-, provinciaal of gemeentelijk bestuur en elke dienst of instelling van openbaar nut ondergeschikt aan een dergelijk bestuur zijn verplicht hun kosteloze medewerking te verlenen aan de tenuitvoerlegging van de in hoofdstukken I tot IV bedoelde onderzoeken. Zij verlenen het Nationaal Instituut voor de statistiek kosteloos toegang tot de individuele gegevens in hun bezit, met inbegrip van het door hen gebruikte identificatienummer, onverminderd de bijzondere wettelijke bepalingen die de mededeling door zekere besturen, diensten of openbare instellingen van vertrouwelijke gegevens aan het Instituut regelen.(...)"

- verordening nr. 1165/2008 het volgende stipuleert inzake veestatistieken:

"Artikel 3

1. Elke lidstaat stelt statistieken op over het aantal varkens, runderen, schapen en geiten die op landbouwbedrijven op zijn grondgebied worden gehouden. (...)

b) Het Nationaal Instituut voor de Statistiek mag, onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 24, deze statistieken publiceren of aan derden mededelen, behalve indien, ingevolge het beperkt aantal aangevers, de onthulling van individuele toestanden mogelijk is.

c) In dit geval mogen zij niet gepubliceerd of aan een derde medegedeeld worden dan met de voorafgaande toestemming van de aangever of van de belanghebbende getelde.

Bij gebreke van dergelijke toestemming mag het Nationaal Instituut voor de statistiek bedoelde statistieken evenwel vertrouwelijk mededelen aan de belanghebbende ministeriële departementen, Rijksdiensten of diensten van een Executieve, met uitsluiting van de fiscale besturen. In geen geval mogen wettelijke of reglementaire voorschriften, op grond van alzo gekende individuele toestanden, op de aangever of getelde worden toegepast."

⁵ *"Persoonsgegevens mogen slechts verwerkt worden in één van de volgende gevallen: (...)*

c) wanneer de verwerking noodzakelijk is om een verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke voor de verwerking is onderworpen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie;(..."

Artikel 4

1. *De statistieken van de rundveestapel worden twee maal per jaar opgesteld, met betrekking tot een bepaalde dag in mei/juni en een bepaalde dag in november/december. lidstaten met een rundveestapel van minder dan 1 500 000 stuks mogen deze statistieken eens per jaar opstellen, met betrekking tot een bepaalde dag in november/december.*
2. *De statistieken van de varkensstapel worden twee maal per jaar opgesteld, met betrekking tot een bepaalde dag in mei/juni en een bepaalde dag in november/december. lidstaten met een varkensstapel van minder dan 3 000 000 stuks mogen deze statistieken eens per jaar opstellen, met betrekking tot een bepaalde dag in november/december.*
3. *Lidstaten met een schapenstapel van 500 000 stuks of meer stellen eens per jaar statistieken van het aantal schapen op, met betrekking tot een bepaalde dag in november/december.*
4. *Lidstaten met een geitenstapel van 500 000 stuks of meer stellen eens per jaar statistieken van het aantal geiten op, met betrekking tot een bepaalde dag in november/december.*

Artikel 6

1. *Lidstaten die steekproefenquêtes houden, nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de geëxtrapoleerde resultaten van de nationale enquête voldoen aan de nauwkeurigheidseisen in bijlage III.*
2. *Indien een lidstaat besluit gebruik te maken van een administratieve bron, stelt de lidstaat de Commissie vooraf in kennis daarvan en levert hij de nodige details aan over de gebruikte methoden en de kwaliteit van de gegevens van deze administratieve bron.*
3. *Indien een lidstaat besluit gebruik te maken van andere bronnen dan enquêtes, zorgt de lidstaat ervoor dat de kwaliteit van de informatie verkregen uit zulke bronnen ten minste gelijk is aan de kwaliteit van informatie die is verkregen bij statistische enquêtes."*

- *verordening nr. 1165/2008 het volgende stipuleert inzake slachtstatistieken:*

"Artikel 9

Elke lidstaat stelt statistieken op van het aantal en het slachtgewicht van alle in slachthuizen op zijn grondgebied geslachte runderen, varkens, schapen, geiten en pluimvee waarvan het vlees geschikt voor menselijke consumptie is bevonden. De lidstaat geeft ook schattingen van slachtingen buiten slachthuizen, zodat de statistieken alle op zijn grondgebied geslachte runderen, varkens, schapen en geiten omvatten.

Artikel 10

1. *De statistieken over slachtingen in slachthuizen moeten maandelijks door elke lidstaat worden opgesteld. De referentieperiode is de kalendermaand.*
2. *De statistieken over slachtingen buiten slachthuizen moeten jaarlijks door elke lidstaat worden opgesteld. De referentieperiode is het kalenderjaar."*

13. Rekening houdend met het hierboven geciteerde regelgevend kader, kan de voormelde verwerking door ADSEI als verenigbaar beschouwd worden.

2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL**2.1. Aard van de gegevens**

14. Artikel 4, § 1, 3°, WVP stelt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt. Dit principe wordt overigens benadrukt in artikel 1bis van de Statistiekwet⁶:

«(...) 3° Principe van evenredigheid :

- a) *bij de keuze van de methode van verzamelen wordt de voorrang gegeven aan de secundaire verzameling boven de primaire verzameling. (...)*
- b) *de gegevens zijn toereikend, ter zake dienden en niet overmatig uitgaande van het vastgestelde statistische doeleinde, dit wil zeggen dat de verzameling en de verwerking van de gegevens beperkt zijn tot die gegevens die noodzakelijk zijn voor de nagestreefde statistische doeleinden ; (...)* »

15. ADSEI wenst bij het FAVV de volgende gegevens op te vragen:

- Aantal geslachte dieren⁷ (voor de maandelijks slachtstatistieken). Hierbij worden ook de namen van de betrokken slachthuizen opgevraagd.
- Aantal levende dieren⁸ (voor de veestatistieken). Hierbij worden ook de bedrijfsleutel, het adres en het ondernemingsnummer vermeld van het bedrijf waar de dieren verblijven.

⁶ Opmerking : « secundaire inzameling » wordt in artikel 1, 6° van de Statistiekwet als volgt gedefinieerd : « de werkwijze die erin bestaat bij een openbare of particuliere instelling een volledige of gedeeltelijke kopie te verkrijgen van door de instelling uitgewerkte documenten of gegevensbestanden, zodat het Nationaal Instituut voor de Statistiek ze kan gebruiken in het kader van de opdracht die het door deze wet krijgt toegewezen. »

⁷ Hierbij wordt ook hun gewicht, geboortedatum, slachtdatum en nog een reeks andere gegevens gevraagd. Dit zijn op zich geen persoonsgegevens en het Comité gaat er verder dan ook niet op in.

⁸ Hierbij worden nog een reeks andere gegevens omtrent de dieren gevraagd. Dit zijn op zich geen persoonsgegevens en het Comité gaat er verder dan ook niet op in.

16. Na analyse van deze gegevens – die zoals hoger gezegd in heel wat gevallen persoonsgegevens in de zin van artikel 1, § 1, WVP zullen betreffen – stelt het Comité vast dat deze noodzakelijk zijn teneinde de finaliteiten zoals omschreven in randnummer 8 te verwezenlijken. Het Comité besluit dan ook dat de bij het FAVV opgevraagde gegevens, conform zijn aan artikel 4, § 1, 3°, WVP.

2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

17. ADSEI verzoekt om de gegevens voor onbepaalde duur te bewaren en zij onderbouwt deze vraag als volgt: *"We krijgen soms aanvragen voor studies die de evolutie willen hebben van een bepaalde variabele tot zo ver mogelijk in de tijd."*

18. Rekening houdend met deze motivatie, is het Comité van oordeel dat de voorgestelde bewaartermijn gepast is in het licht van artikel 4, §1, 5°, WVP. Het legt er wel de nadruk op dat, eens de bewaring onder de vorm van persoonsgegevens niet langer nuttig is, de gegevens dienen te worden geanonimiseerd.

2.3. Frequentie van de toegang en duur van de machtiging

19. ADSEI stelt voor om de gegevens in verband met de geslachte dieren maandelijks op te vragen en voor de gegevens inzake de levende dieren vraagt zij een permanente toegang om op het even welk ogenblik een momentopname te kunnen vastleggen. Het Comité is van oordeel dat dit gepast is in het licht van artikel 4, § 1, 3°, WVP.

20. De toegang wordt ook voor onbepaalde duur gevraagd. ADSEI geeft aan dat het hier een Europese statistiekverplichting betreft die niet beperkt is in de tijd. Het Comité constateert dat, met het oog op de realisatie van de opgegeven doeleinden, een machtiging voor onbepaalde duur gepast is (artikel 4, § 1, 3° WVP).

2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

21. Volgens de informatie verstrekt door ADSEI zullen de aangeleverde niet-gecodeerde persoonsgegevens enkel intern worden gebruikt, met name door de personeelsleden van ADSEI die de gegevens zullen verwerken tot statistieken en door ICT-medewerkers van ADSEI die de toegang tot de databank van het FAVV zullen organiseren.

22. Daarnaast is het mogelijk dat deze gegevens onder gecodeerde vorm en na machtiging van het Statistisch Toezichtscomité zullen ter beschikking gesteld worden van welbepaalde instellingen (cf. artikel 15 van de Statistiekwet).

23. Tot slot zullen de gegevens ook onder anonieme vorm, met name in de fiscale statistieken, door ADSEI gepubliceerd worden.

24. Het Comité stemt hier mee in.

3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

25. Het Comité herinnert eraan dat een eerlijke verwerking van gegevens een verwerking is die gebeurt op een transparante wijze. Eén van de hoekstenen van een transparante verwerking, betreft de informatieplicht in de zin van artikel 9, § 2, WVP.

26. In voorliggend geval zullen de geplande gegevensverwerkingen evenwel verricht worden met het oog op de toepassing van bepalingen voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, § 2, 2de lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van de informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat het Comité er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen bestaan voor de bescherming van de fundamentele rechten van de betrokkenen.

27. Uit de aanvraag blijkt dat de betrokkenen (in dit geval eigenaars van slachthuizen en landbouwers) zullen ingelicht worden: *"Op het moment van de vereenvoudiging van de enquête worden de betrokkenen geïnformeerd dat om de administratieve belasting van hun onderneming te beperken wij deze informatie voortaan rechtstreeks bij het FAVV opvragen"*.

28. Het Comité neemt hier akte van en het adviseert om ook langs de kant van het FAVV in een zekere mate van transparantie te voorzien. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door op de website te vermelden dat onderhavige gegevens worden doorgegeven en met het oog op welke doeleinden deze doorgifte plaatsvindt.

4. BEVEILIGING

29. Uit de door ADSEI meegedeelde stukken blijkt dat zij over een veiligheidsconsulent en een veiligheidsbeleid beschikt. Het Comité neemt hier akte van.

30. Voor wat het FAVV betreft, bevat de machtigingsaanvraag geen informatie inzake de beveiliging. Het Comité verzoekt dit Agentschap dan ook om het evaluatieformulier inzake de beveiliging in te vullen en naar hem te sturen.

OM DEZE REDENEN,

het Comité

machtigt het ADSEI en het FAVV om de verwerkingen bedoeld in de machtigingsaanvraag, uit te voeren, mits rekening wordt gehouden met de hierboven geschetste opmerkingen (zie in het bijzonder randnummers 10, 28, 30)

Voor de Administrateur m.v.,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere

Voor eensluidend verklaard afschrift:

Patrick Van Wouwe,
Afdelingshoofd O&RM 21.05.2010

